

ὅπως ποίησε ὁ Οἰκονομίδης, μέλος τοῦ Ἑλεγκτικοῦ ἐπὶ Ὅθωνος, ἔξοχος ἄνθρωπος, ποῦ κατέθηκε ἀπὸ τὸ Τρίεσι νὰ δουλέψει γιὰ τὴν πατρίδα καὶ ποῦ πάφτηκε μετὰ τὴ μεταπολίτευση, ὡς Ὅθωνιστῆς. Τύραννο τότες τὸν εἶπαν τὸν Ὅθωνα, καὶ τὸν τραγουδίσαν μάλιστα, μαζὶ καὶ ἐγὼ ὡς παιδί, μὲ τέτια ἐξαρχοποινικὰ σὲ ἦχο ἀνάλογο.

Ἔως πότε ἡ ξένη ἀκρίδα,
ἔως πότε κουφὸς Βαβαρὸς,
νὰ πληγώνει τὴ δόλια πατρίδα ;
Ἐγερθεῖτε, ἀδέρφια, καιρὸς !

Καὶ οὖν ἐγέρθησαν τὰ ἀδέρφια καὶ ἔδιωξαν τὸν τύραννο, λίγους μῆνες κατόπι, οἱ ἀπατεῶνες τοὺς πιάστηκαν θανάσιμα μετὰξὺ τοὺς καὶ γιόμισαν κουφάρια τὴν πλατεῖα τῆς Ὁμόνοιας, λίγο μάλιστα καὶ νὰ κουρσέψουν τὴν Τράπεζα, ἂν δὲν πρόφταινε ὁ Γεώργιος Στάδρου νὰ φέρει φρουροὺς τῆς ἑνα ἄγλημα ναφιοπλίτες Ἀγγλους.

Μὰ πρὶν τὸν Ὅθωνα εἶχε — καὶ θανάτωσε — ἕναν ἄλλον τύραννο τὸ ἔθνος, τὸν Καποδίστρια. Νὰ πῶς ὁ Ν. Δραγοῦμης, ποῦ χρημάτισε γραμματέας του, τὸν περιγράφει στὶς Ἀναμνήσεις του (σελ. 73), βιβλίο πολυτιμοτάτο, ποῦ διάβασα στὸ Κουράτσι καὶ ποῦ ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ταξιδεψῶ ὡς ἐκεῖ γιὰ νὰ τὸ διαβάσω. «Ἀνεμένομεν ἀγωνιῶντες τὸν Κυβερνήτην, ὡς τὸν μόνον σωτήρα (ἀπὸ τοὺς Γριβαίους καὶ τοὺς Φωτιμάδες). Ἐκεῖνος δέ, ἀναλαβὼν πάσας τὰς ἐξουσίας μετὰ θάρρους, τοσοῦτην ἀνέπτυξε δραστηριότητα, ὥστε ἐντὸς ἡμερῶν εἰκοσί, μέχοι τῆς δεκάτης Φεβρουαρίου, συνέταξε τὸ «Πανελλήνιον», ἐκάνονισε τὰ τῆς ναυτιλίας ὡς ὑπὲρ πᾶν ἄλλο κατεπεύγοντα διὰ τὴν κορυφωθεῖσαν πεπραγμένην, ἰδρύσατο χρηματιστικὴν Τράπεζαν, διήρρεσεν εἰς χιλιαρχίας τὸν στρατὸν, διώρισεν ἐπιτροπὴν ἀρχιερέων πρὸς εὐθύμειον τῶν τῆς ἐκκλησίας, ἐξέδοτο νομοματικὴν διατίμησιν, καὶ χάριν τῶν πενήτων, οἰκοδείας ἐπικρατοῦσης, προσερόησε καὶ περὶ φυτείας γεομήλων, τότε πρῶτον καλλιερ- γηθέντων ἐν Ἀνατολίῃ. Ἐμερίμνα δὲ μόνος περὶ πάντων, κοπιῶν ὅλον σχεδὸν νυχθήμερον καὶ ἐλάχιστα ἀναπαυόμενος». Καὶ (σελ. 26) «ὑπερῆκε ἀμυστρί, καὶ τὰ ὀλίγα αὐτοῦ κήματα ἐν Κερκίρῃ ἔδωκεν εἰς ὑποθήκην ἵνα ἀγοράσῃ ἐν Μελίτῃ δύο φορτία σίτου πρὸς διατροφήν τῶν πεινῶντων. Ἀποστρέφομαι, ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐν Ἀργεῖ Συνέλευσιν, νὰ προμηθεύω εἰς ἐμὰντὸν τὰς ἀναπαύσεις τοῦ βίου, ἐν ᾧ εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ ἐρείπλων, περὶ οὐκ ἐξισχυμένων ὑπὸ ἀνθρώπων θεσθυσιζόμενων εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμχανίαν». Ὅμως, καθὼς λέει ὁ νάβαρχος Γραβιέρους (Δραγοῦμης Ἀναμνήσεις σελ. 87) «κατὰ τοῦ ἐξόχου τοῦτου ἀνδρὸς ἀντίστησαν ἀδυσωπῆτως ὁ φθόνος καὶ τὸ μῖσος τῶν ἀριστοκρατικῶν τῆς Ἑλλάδος», ποῦ λίγο κατόπι, καταγγέλλοντας «ἀπώλειαν ἐλευθεριῶν», σήκωσαν τέτια κατακραυγὴ, ὥστε ἐνόμιζες διὸ ὁ Μούμιος ἀνέσκαπτε τὴν Κόρινθον». Καὶ τί δὲν τοῦ κατηγόρησαν τότες ! Κερκυραῖο τύραννο τὸν κήρυξαν παντοῦ (σελ. 45), ὡς καὶ φωτοσθέστη (σελ. 46), τὸν πραχτικὸ ἄντρα, ποῦ θεμέλιωσε τὴ δημοτικὴ παιδεία. Καὶ (σελ. 242) «ἐν γένει οὐδὲν παρημέλησαν, οὔτε μυστικὰς ἐταιρίας, οὔτε ἀπολαστικὸν τύπον, οὔτε μανικὰς ἐπιβολὰς τοῦ παραδείγματος

» τοῦ Ἀριστογείτονος καὶ τοῦ Ἀρμονίου, ὅπως δια-
» ραγῇ ἡ μόλις συμπαγεία τᾶς». Καὶ τέλος «το-
» σούτον ἀπειτυφλώθησαν ὑπὸ τοῦ πάθους, ὥστε καὶ
» μετὰ Τουρκαλδανῶν νὰ συμμαχηθῶσι δὲν ἐδί-
» στασαν, καὶ εἰσβαλόντες εἰς τὴν Μελοποννησον νὰ
» λεηλατήσωσι μετ' αὐτῶν, χάριν τῆς θρησκείας,
» (εἶχε καὶ τότες ἕνα εἶδος μαλλιαροῦς καὶ αὐθούς)
» τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ Συντάγματος, τὸ Ἄργος
» καὶ τὴν περιζήχωσαν». Καὶ οὐ δολοφονήθηκε ὁ
» Καποδίστριας, εἶπαν τὰ σημερινά, πῶς (σελ. 243),
» αἰμοελεύθησαν καὶ τυραννικὴν οὖσαν, τὴν Κυβερνή-
» σιν ἀνέτρεψεν αὐτὸ τὸ ἔθνος». Καὶ ἀκούγεις μὰ
» θουή, (σελ. 251), «Ἐπεσε τὸ τέρας τῆς Ἰουρνανίας !
» ἔπεσεν ὁ τύραννος ! Ἐπεσε ὅμα τῆς ἀκραιότητος
» φιλοπατρίας νέων Ἀρμονίων καὶ Ἀριστογείτο-
» νων, νέων Βρουτῶν καὶ Κασιῶν καὶ Τσερέπη-
» δων !» Ἐπεσε, ὅπως ἀλλί λέει ὁ Γραβιέρους (σελ.
» 258) «ὁ ἐνάρκτος καὶ ἐμπειρος ἀνὴρ, ὑπὲρ οὗ ἔπρε-
» πε νὰ πενήσῃ ὁλόκληρος ἡ Ἑλλάς». Καὶ οὖν ἀ-
» παλλάχτηκε τὸ ἔθνος ἀπὸ τὸν ἐπιφύλιτον, χάρις
» (σελ. 279) ἕνα «Κυκλῶνα παθῶν, ἐρίδων, ἐκδικήσε-
» ων, ἀνῶν δικοιμήσεων, ἀνομοιωτέων συνελεύσε-
» ων, ξενικῶν ἐπεμβάσεων, προσβολῶν κατὰ τῆς ἐ-
» θνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἐξευτελισμοῦ δημοσίων
» καὶ ἰδιωτικῶν χαρακτήρων, διαρραγῆς τῶν κοι-
» νῶν. Ἀμορφος σωρὸς καὶ οὐνεγὰ ἀναρχία».

Πῶς ἀλήθεια ξαναδεφερωῦνται καὶ μάλιστα ξανα-
» τριτώνεται ἡ ἱστορία ! Τύραννος ὁ Καποδίστριας,
» τυραννότερος ὁ Ὅθων, ἀνδρῶν δ' ἀπάντων τυραν-
» νοτατος Βενιζέλος ! Ἀν προσθέσεις καὶ τὸν Τρικού-
» πη, εἶχε μάλιστα ὡς τώρα τέσσερεις τυράννους τὸ
» ἔθνος μέσα σὲ ἕναν αἰῶνα. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς σὶά
» χαρίσματος ποῦ μᾶς προέκισε ἡ Πανδώρα μᾶς πρόσ-
» θεος καὶ ἕνα μικρὸ ψεγάδι, εἴμαστε ἀτομικιστάδες
» καὶ ἐγώπιστοι. Μὴ μᾶς πειράξεις σὶά ἀτομικὰ μας,
» γιὰ τὴν τότες γαῖα μιχθῆτω πυρὶ. Ἀφτὸ τὸ ψεγάδι
» προξενεῖ, ὥστε, ὅποιος ποτὲς μᾶς ἔκαμε, ἢ θέλησε νὰ
» μᾶς κάμει καλὸ, σὶά τέλος νὰ βρεῖ τὸ μελὶ τῶν. Ἀ-
» φτὸ καὶ σὲ πολλὰς κοίσιμες ἐθνικὰς σιτιγμὰς προξέ-
» νησε καταστροφή.

(Συνέχεια)

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

— La Vie des Lettres (Γενάρης 1921). — Νι-
» κολὰ Μπωντινὲν : 1914 - 1919 ποιήματα. — Οὐίλιαμ
» Σπὲτ : Σκέψεις καὶ παράδοξα. — Ἄρν Ζουτρίαν :
» Ποιήματα. — Πιέρ Μπιρό : Ὁ ἄνθρωπος κομμένος
» σὲ κομμάτια. — Ταίλφ : Γιὰ μιὰ γυναῖκα μὲ μπλέ
» κλπ. κλπ.

— La Revue Critique (10 τοῦ Φλεβάρη.) —
» Ἀντρέ Τερβί : Ἡ διδασχὴ τῆς κ. ντὲ Νοάϊν. — Πιέρ
» Λαφύ : Σιγνὲς καὶ πρόσωπα τῆς Ρωσοικῆς ἐπανά-
» στασης. — Ἀνρὸ Μπιντοῦ : Ἡ δραματικὴ πόλη. —
» Πῶλ Λεκλέρ : Ποιήματα, κλπ.

— Der Neue Merkur (Μηνιαῖον περιοδικὸν σὶά
» Μόναχο — Φλεβάρη 1921). — Ράμπ Ράμπ : Ὁ
» ἀγγλικὸς τύπος κατὰ τὸν πόλεμον κ' ὕστερα ἀπ' αὐ-
» τόν. — Ροβέρτου Μύλλερ : Παλαίστρα. — Δέο Μπ-
» θία : Τὸ θέατρο σὶά Σοβιετικὴ Ρωσία. — Ἰουλιόν
» Γκαρφ : Βόν Γκόν σὶά St. Remy — Ροβέρτου
» Μπιντοῦ : Σὶά μιὰ ποῦ κομμάτια.